

Minister Rozwoju,
Pracy i Technologii

Data: 25 marca 2021
Znak sprawy: DKT-IV.0813.1.2020

Pani
Zofia Zyborowicz
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy w Działdowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 118a ust. 1 w związku z art. 103 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, a dalej Minister Rozwoju, Pracy i Technologii przeprowadził w Powiatowym Urzędzie Pracy w Działdowie² kontrolę w zakresie wydatkowania w 2019 r.³ środków Funduszu Pracy na realizację wybranych zadań – pośrednictwo pracy i organizacja szkoleń.

I. Podsumowanie wyników kontroli.

1. Działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Działdowie w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami. Realizacja zadań określonych w ustawie, dotyczących usług pośrednictwa pracy i organizacji szkoleń przebiegała, w zasadniczym zakresie, zgodnie z przepisami ustawy oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy⁴.

2. Urząd prowadził pośrednictwo pracy w formach wyszczególnionych w § 5 ust. 1 rozporządzenia, z wyjątkiem targów pracy. Urząd nie organizował targów pracy od 2014 r. I choć ustawa nie precyzuje, z jaką częstotliwością powinny one być organizowane, to mając na uwadze znaczenie tej formy pośrednictwa pracy, odstąpienie od aktywności w tym zakresie nie sprzyjało pełnej realizacji przez Urząd ustawowego zadania pomocy osobom bezrobotnym.

3. W badanym okresie Urząd zorganizował 38 giełd pracy. Dokumentacja giełd pracy prowadzona była zgodnie z § 20 ust. 3 rozporządzenia.

4. W 2019 r. do PUP wpłynęły ogółem 1 122 krajowe oferty pracy na 2 763 wolne miejsca pracy, spośród których doszło do realizacji 966 ofert (86%). Urząd wydał 1 889 skierowań do pracy: 733 na oferty niesubsydiowane i 1 156 na oferty subsydiowane. Po skierowaniu do pracy, zatrudnienie podjęło 1 007 osób: 227 osób w ramach ofert niesubsydiowanych oraz 780 w ramach subsydiowanych.

Stosowany w Urzędzie druk zgłoszenia krajowej oferty pracy obejmował wymagane informacje, o których mowa w § 6 ust. 2 rozporządzenia, z wyjątkiem informacji, czy pracodawca jest agencją zatrudnienia zgłaszającą ofertę pracy tymczasowej. We wszystkich zbadanych przypadkach, Urząd terminowo podjął działania określone w § 8 ust. 1 oraz § 9 ust. 1 rozporządzenia.

5. W myśl § 66 ust. 1 rozporządzenia, w 2019 r. Urząd sporządził listę zawodów i specjalności, z uwzględnieniem kwalifikacji i umiejętności zawodowych, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku

¹ Dz.U.2020 r. poz. 1409 ze zm., dalej: ustawa.

² Dalej: Urząd lub PUP.

³ Z możliwością pozyskiwania informacji z okresów wcześniejszych i późniejszych.

⁴ Dz.U.2014.667, dalej: rozporządzenie.

pracy. Jednakże, przy sporządzaniu ww. listy Urząd nie korzystał z informacji, o których mowa w § 66 ust. 1 pkt 1 i 4 rozporządzenia, co stanowi naruszenie tego przepisu. PUP sporządził wykaz potrzeb szkoleniowych osób uprawnionych, wykorzystując dane, o których mowa w § 66 ust. 2 rozporządzenia.

6. Na szkolenia w 2019 r. Urząd wydatkował ze środków Funduszu Pracy łączną kwotę 451 123,09 zł. W Urzędzie został sporządzony Plan szkoleń na 2019 r., spełniający wymogi § 68 ust. 3 pkt 1-6 rozporządzenia.

W 2019 r. Urząd zorganizował szkolenia grupowe i indywidualne finansowane ze środków Funduszu Pracy. Spośród 136 osób uczestniczących w szkoleniach w 2019 r.⁵, z wynikiem pozytywnym szkolenie ukończyło 135 osób (1 osoba z własnej winy nie ukończyła szkolenia), co oznacza, że wskaźnik skuteczności szkoleń wyniósł 99,26%. Spośród osób biorących udział w szkoleniach 100 podjęło zatrudnienie w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu, co oznacza, że wskaźnik efektywności zatrudnienia w wyniku szkoleń zorganizowanych w 2019 r. wyniósł 73,53%.

7. W każdym przypadku objętym kontrolą Urząd zawarł umowy z podmiotami realizującymi szkolenia. W umowach zostały zawarte elementy określone w § 71 ust. 1 rozporządzenia, z wyjątkiem nieujęcia w 4 umowach szkoleniowych zapisów zobowiązujących instytucje szkoleniowe do ubezpieczenia uczestników szkoleń od następstw nieszczęśliwych wypadków.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia.

8. W obowiązującym w Urzędzie *Regulaminie w sprawie organizacji szkoleń dla osób bezrobotnych i innych osób uprawnionych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Działdowie* wyłączono możliwość finansowania szkolenia na „prawo jazdy kat. B”, co stanowiło naruszenie art. 40 ust. 3 ustawy.

9. Nierealizowanie jednej z form pośrednictwa pracy wskazanej w § 5 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia – targów pracy.

10. Urząd opracował i wdrożył druk zgłoszenia krajowej oferty pracy niezawierający informacji wymaganej § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia, tj. czy pracodawca jest agencją zatrudnienia zgłaszającą ofertę pracy tymczasowej.

11. W żadnym zbadanym (10) zgłoszeniu krajowej oferty pracy nie odnotowano informacji wymaganych przepisem § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia. W zbadanej próbie 10 skierowań do pracy zostały stwierdzone przypadki nieodnotowywania informacji wymaganych § 19 ust. 4 rozporządzenia.

12. Urząd sporządził plan podejmowania/pozyskiwania kontaktów z pracodawcami krajowymi niezgodnie z § 14 ust. 3 rozporządzenia.

13. Urząd nie sporządził planów utrzymania kontaktów z pracodawcami, pomimo obowiązku określonego w § 14 ust. 2 i 3 rozporządzenia.

14. Urząd przy sporządzeniu listy zawodów i specjalności nie korzystał ze wszystkich informacji, o których mowa w § 66 ust. 1 rozporządzenia.

15. Urząd w 4 na 10 zbadanych umów szkoleniowych nie ujął zapisu zobowiązującego instytucję szkoleniową do ubezpieczenia uczestników szkoleń od następstw nieszczęśliwych wypadków, co stanowiło naruszenie § 71 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia.

16. W zbadanym szkoleniu grupowym, w zaświadczeniach potwierdzających ukończenie szkolenia nie wyszczególniono okresu trwania szkolenia, co było niezgodne z § 71 ust. 4 pkt 5 rozporządzenia.

II. Ustalenia kontroli.

Ustalenia organizacyjne.

17. Zgodnie z art. 9b ust. 1 ustawy, w Urzędzie zadania związane z realizacją usług rynku pracy zostały przypisane Centrum Aktywizacji Zawodowej⁶.

⁵ W 2019 r. skierowano na szkolenia 119 osób; ponadto 17 osób, skierowanych w 2018 r. zrealizowało szkolenia w 2019 r.

⁶ Uchwała Nr 463/18 Zarządu Powiatu Działdowskiego z 29 sierpnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Urzędu Pracy w Działdowie.

W 2019 r.⁷ w Urzędzie zatrudnione były 42 osoby. Spośród ogółu zatrudnionych, 16 osób zatrudnionych było na stanowisku pośrednika pracy⁸, 2 osoby – na stanowisku doradcy zawodowego i 2 osoby – na stanowisku ds. rozwoju zawodowego. [Dowód: akta kontroli str.: 35-83, 123-124]

Pośrednictwo pracy.

18. W badanym okresie pośrednictwo pracy było prowadzone w formach wyszczególnionych w § 5 ust. 1 rozporządzenia, z wyjątkiem targów pracy. Przyczyną niezorganizowania przez Urząd w 2019 r. targów pracy, było, zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora PUP to, że (...) Powiatowy Urząd Pracy w Działdowie był organizatorem Targów Pracy w latach 2010-2013. (...) organizowane Targi Pracy w Działdowie nie przyniosły znaczących efektów w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych i nie cieszyły się dużą popularnością wśród pracodawców⁹. (...) Urząd zaangażował się w organizację giełd pracy oraz konferencji i seminariów skupiających się na bieżących potrzebach pracodawców i problemach pojawiających się na rynku pracy.

Należy zauważyć, że Powiatowy Urząd Pracy w Działdowie od 2014 r. nie realizuje jednej z podstawowych form pośrednictwa pracy wskazanej w § 5 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia – targów pracy. W art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy, ustawodawca wskazał zadania powiatowego urzędu pracy w zakresie polityki rynku pracy. Jednym z głównych zadań urzędu pracy jest udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy przez pośrednictwo pracy, realizowane zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 5 ustawy, m.in. poprzez inicjowanie i organizowanie kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami. Organizując targi pracy, urząd pracy umożliwi bezpośredni kontakt wielu pracodawców z wieloma kandydatami do pracy w celu prezentacji ofert pracy lub propozycji miejsc pracy oraz pozyskania do pracy kandydatów odpowiadających wymaganiom pracodawców. Atrakcyjność, a co za tym idzie skuteczność targów pracy w dużej mierze zależy od działań urzędu, w tym skutecznego zachęcenia pracodawców i osób poszukujących pracy do udziału w targach.

19. W badanym okresie Urząd zorganizował 38 giełd pracy dla 21 pracodawców. Odbywały się one w PUP w Działdowie oraz w Filii PUP w Lidzbarku. Łącznie na giełdy pracy skierowano 1 867 osób, z czego udział wzięło 1 421 osób. Liczba osób, które podjęły pracę wyniosła 8¹⁰. Badana dokumentacja giełd pracy spełniała wymagania § 20 ust. 3 rozporządzenia¹¹.

20. Stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia, krajowe oferty pracy pozyskane i przyjęte do realizacji wprowadzane były do programu Syriusz oraz upubliczniane w Centralnej Bazie Ofert Pracy. Oferty dostępne były także w siedzibie Urzędu, na tablicach ogłoszeń i monitorach informacyjnych. Oferty przekazywano także drogą elektroniczną do wskazanych przez pracodawcę urzędów pracy w celu ich upowszechnienia, jak również upubliczniane były w państwach EOG (baza ofert EURES).

21. W 2019 r. do PUP wpłynęły ogółem 1 122 krajowe oferty pracy na 2 763 wolne miejsca pracy (oferty subsydiowane – 784 miejsca i oferty niesubsydiowane – 1 979 miejsc). Zrealizowano 86% ofert, tj. 966 ofert na 1 007 miejsc pracy (w tym 186 ofert na 227 miejsc pracy w ramach ofert niesubsydiowanych i 780 ofert na 780 miejsc w ramach ofert subsydiowanych). Niezrealizowane zostały 333 oferty na 1 811 miejsc pracy: 324 oferty na 1 802 niesubsydiowane miejsca pracy i 9 ofert na 9 miejsc pracy dotyczących ofert subsydiowanych¹².

Przyczyną wycofania ofert była rezygnacja pracodawcy z realizacji oferty: w przypadku 447 miejsc pracy – z powodu wyboru innego kandydata spoza ewidencji osób bezrobotnych, a w przypadku 1 364 miejsc pracy – ze względu na wydanie przez starostę, na podstawie art. 88c ust. 2 ustawy, informacji o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych niezbędnej dla zatrudnienia cudzoziemca.

W 2019 r. Urząd wydał 1 889 skierowań do pracy: 733 na oferty niesubsydiowane i 1 156 na oferty subsydiowane. Po skierowaniu do pracy, zatrudnienie podjęło 1 007 osób: 227 osób w ramach ofert niesubsydiowanych oraz 780 w ramach subsydiowanych.

⁷ Sprawozdanie PUP o instytucjonalnej obsłudze rynku pracy za 2019 r., wg stanu na 31.12.2019 r.

⁸ 15 osób zatrudnionych na stanowisku pośrednika pracy i 1 osoba – na stanowisku pośrednika pracy-stażysty.

⁹ Wyjaśnienia dotyczące targów pracy z 15.09.2020 r. oraz z 8.03.2021 r.

¹⁰ Giełdy pracy i wizyty u pracodawców za okres 01.01.2019 do 30.12.2019. Wyjaśnienia z 14.09.2020 r. – Giełdy Pracy.

¹¹ Giełdy pracy organizowane w grudniu 2019 r.

¹² Suma ofert zrealizowanych i wycofanych nie sumuje się z liczbą zgłoszonych ofert, ponieważ należy także uwzględnić oferty, które przechodzą do dalszej realizacji. Liczba miejsc pracy w ofertach przechodzących sumowana jest wyłącznie z bieżącego miesiąca i podawana w statystyce do MRPiT (oferty mogą przechodzić przez kilka miesięcy w ciągu roku i nie ma możliwości sumowania ich narastająco). W zakresie danych dot. liczby wolnych miejsc pracy – w jednej ofercie może być zgłoszona większa liczba miejsc pracy.

22. Badaniem kontrolnym objęto 10 krajowych ofert pracy¹³.

Ustalono, że na żadnym skontrolowanym zgłoszeniu krajowej oferty pracy nie odnotowano informacji, czy pracodawca jest agencją zatrudnienia zgłaszającą ofertę pracy tymczasowej, co było wymogiem § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia.

Przyczyną powyższego było to, że w obowiązującym w Urzędzie druku zgłoszenia krajowej oferty pracy, nie zawarto rubryki na informację, czy pracodawca jest agencją zatrudnienia zgłaszającą ofertę pracy tymczasowej, tj. w druku nie ujęto wszystkich danych wymaganych § 6 ust. 2 rozporządzenia.

Dyrektor PUP wyjaśnił, że *Urząd przyjmując do realizacji ofertę pracy weryfikuje, czy pracodawca nie jest agencją zatrudnienia uzupełniając w zgłoszeniu oferty numer KRAZ oraz weryfikując podmiot na podstawie numeru NIP lub REGON w Rejestrze Agencji Zatrudnienia dostępnym w Systemie Teleinformatycznym Obsługi Rejestrów PSZ (stor.praca.gov.pl)*¹⁴.

Ustalenie w Urzędzie druku zgłoszenia krajowej oferty pracy niezgodnego z § 6 ust. 2 rozporządzenia stanowiło naruszenie tego przepisu.

23. W badanych ofertach pracy nie stwierdzono ofert naruszających zasadę równego traktowania, czy też z dyskryminującymi wymaganiami. We wszystkich badanych przypadkach Urząd, zgodnie z terminami określonymi w § 8 ust. 1 oraz § 9 ust. 1 rozporządzenia, przyjął krajową ofertę pracy do realizacji, a następnie ją upowszechnił.

24. Badaniem kontrolnym objęto dokumentację dotyczącą 10 wydanych przez Urząd skierowań do pracy¹⁵.

Ustalono, że obowiązujący w PUP druk skierowania do pracy zawierał wszystkie elementy, o których mowa w § 19 ust. 4 rozporządzenia.

W objętych badaniem skierowaniach do pracy stwierdzono uchybienia polegające na tym, że nie odnotowano:

- w 7 przypadkach¹⁶: daty zgłoszenia się skierowanego kandydata (punkt 15 skierowania),
- w 5 przypadkach¹⁷: daty przy podpisie pracodawcy (punkt 19 skierowania).

Dyrektor PUP wyjaśnił, że (...) *Osoby bezrobotne otrzymując skierowanie do pracy informowane są jak prawidłowo powinno być wypełnione. (...) Urząd Pracy wielokrotnie prosi pracodawców o poprawne wypełnianie skierowań, jednak zatrudniający nie stosują się do wytycznych*¹⁸.

25. Urząd prowadził w postaci elektronicznej karty pracodawców krajowych, z którymi współpracował, zgodnie z § 15 rozporządzenia.

W 2019 r. Urząd współpracował z 572 pracodawcami. Założono 138 kart dla nowych pracodawców¹⁹. Na podstawie sprawdzonych 10 ofert pracy ustalono, że w każdym przypadku dla pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy była prawidłowo założona karta pracodawcy.

26. Zgodnie z § 14 ust. 3 rozporządzenia, urząd nie później niż na 7 dni przed rozpoczęciem kolejnego okresu, o którym mowa w ust. 2, określa liczbę pracodawców, o których mowa w ust. 1, z którymi planuje podejmowanie lub utrzymanie kontaktów w tym okresie.

W toku kontroli ustalono, że PUP opracował w grudniu 2018 r. jeden zbiorczy dokument, w którym zawarto planowane kontakty z pracodawcami na 2019 r. (w podziale na kwartały), tj. niezgodnie z terminem, o którym mowa w § 14 ust. 3 rozporządzenia.

Jak wyjaśnił Dyrektor PUP (...) *plan podejmowania/pozyskiwania kontaktów z pracodawcami (I, II, III, IV kwartał) został ustalony w dniu 27.12.2018 roku. (...) Planowanie kontaktów z nowymi pracodawcami na cały*

¹³ Dokumentacja o numerach ewidencyjnych: OfPr/19/0002, OfPr/19/0029, OfPr/19/0168, OfPr/19/0241, OfPr/19/0347, OfPr/19/0523, OfPr/19/0767, OfPr/19/0803, OfPr/19/1082, OfPr/19/1104.

¹⁴ Wyjaśnienia dotyczące ofert pracy i planu kontaktów z pracodawcami z 15.09.2020 r.

¹⁵ Oferty pracy nr: OfPr/19/0241 – dokumentacja 1 skierowania, OfPr/19/0347 – dokumentacja 2 skierowań, OfPr/19/0523 – dokumentacja 1 skierowania, OfPr/19/1082 – dokumentacja 6 skierowań.

¹⁶ Skierowania : CAZ.430-3/76/MJ/2019, CAZ.430-3/88/KSz/2019, CAZ.430-3/129/MJ/2019, CAZ.430-3/127/MJ/2019, CAZ.430-3/154/MJ/2019, CAZ.430-3/155/2019, CAZ.430-3/1/MJ/2019.

¹⁷ Skierowania: CAZ.430-3/129/MJ/2019, CAZ.430-3/127/MJ/2019, CAZ.4300-3/154/2019, CAZ.4300/155/2019, CAZ.4300-3/1/MJ/2019.

¹⁸ Wyjaśnienia z 15.09.2020 r.

¹⁹ Informacja z 14.09.2020 r. – Nowi pracodawcy 2019.

rok ułatwia organizację pracy w CAZ, jednocześnie pozwalając na planowanie aktywizacji bezrobotnych w ramach realizowanych przez PUP usług i instrumentów rynku pracy²⁰.

27. W 2019 r. Urząd nie sporządził planu utrzymywania kontaktów z pracodawcami, pomimo obowiązku określonego w § 14 ust. 2 i 3 rozporządzenia.

Wyjaśniając przyczynę niesporządzenia planów utrzymywania kontaktów z pracodawcami, Dyrektor PUP poinformował, że było to niedopatrzenie pośredników pracy realizujących kontakty z kontrahentami i wskazał, że pomimo braku sporządzenia planów utrzymywania kontaktów z pracodawcami, Urząd nawiązuje współpracę z nowymi pracodawcami oraz utrzymuje kontakty i współpracę z dotychczasowymi kontrahentami w formie wizyt w zakładach pracy, kontaktów telefonicznych i mailowych. Kontakty te nie zostały jednak przez Urząd zarejestrowane²¹. [Dowód: akta kontroli str.: 349-481, 489-496, 529-743, 1293-1303]

Organizacja szkoleń.

28. Realizując zawarty w § 66 ust. 1 rozporządzenia obowiązek sporządzania listy zawodów i specjalności, z uwzględnieniem kwalifikacji i umiejętności zawodowych, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności, Urząd sporządził przedmiotową listę w styczniu 2019 r. Przy sporządzaniu ww. listy Urząd uwzględnił dane, o których mowa w § 66 ust. 1 pkt 2-3 i 5 rozporządzenia. Urząd nie korzystał z informacji, o których mowa w § 66 ust. 1 pkt 1 i 4 rozporządzenia.

Dyrektor PUP wyjaśnił, że nie odniósł się do § 66 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia, ponieważ opracowując analizę odwołał się do wyników lokalnego rynku pracy, zaś nie wziął pod uwagę regionalnego rynku pracy. W dalszej części wyjaśnień Dyrektor PUP wskazał, że nie korzystano z danych, o których mowa w § 66 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia, z uwagi na fakt, że organizacje pracodawców i organizacje związkowe nie zgłaszały potrzeb szkoleniowych w 2018 r.²².

Należy zauważyć, że w celu rzetelnego sporządzenia listy zawodów i specjalności, z uwzględnieniem kwalifikacji i umiejętności zawodowych, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności należy wykorzystać wszystkie dane, o których mowa w § 66 ust. 1 rozporządzenia.

29. Zgodnie z § 66 ust. 2 rozporządzenia Urząd sporządził wykaz potrzeb szkoleniowych osób uprawnionych, wykorzystując dane, o których mowa w § 66 ust. 2 pkt 1-6 rozporządzenia²³.

30. W trakcie kontroli PUP przedłożył plan szkoleń na 2019 r.²⁴, spełniający wszystkie wymogi § 68 ust. 3 pkt 1-6 rozporządzenia. Urząd w badanym okresie zaplanował 3 szkolenia grupowe: operator sprzętu do robót ziemnych kl. III, murarz/tylnkarz oraz kierowca/operator wózka jezdniowego z napędem silnikowym z wymianą butli gazowych. W 2019 r. PUP zrealizował 2 szkolenia grupowe finansowane ze środków Funduszu Pracy, tj. operator sprzętu do robót ziemnych kl. III oraz murarz/tylnkarz.

Dyrektor Urzędu wyjaśnił, że *plan szkoleń na 2019 r. nie został w pełni zrealizowany – ze względu na obligatoryjny wymóg posiadania uprawnień UDT dla kierowców wózków jezdniowych - okres oczekiwania na egzamin przed UDT został wydłużony do ok. 6 miesięcy - nie było więc możliwości zrealizowania szkolenia w zakresie Kierowca / operator wózka jezdniowego z napędem silnikowym do końca 2019 roku; W dniu 28.08.2019 r. została przygotowana korekta planu szkoleń na 2019 r.*²⁵.

31. Plan szkoleń na 2019 r. nie obejmował szkoleń, przewidzianych w § 68 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia. Dyrektor PUP w Działdowie wyjaśnił, że w Planie nie uwzględniono szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy ze względu na brak zainteresowania osób uprawnionych²⁶.

Należy zauważyć, że rozwój kompetencji w zakresie poszukiwania pracy jest kluczowy dla osób bezrobotnych zarówno dla znalezienia pracy, jak i dalszego efektywnego funkcjonowania na rynku pracy. To do zadań Urzędu należy systematyczne rozwijanie tego rodzaju umiejętności poprzez planowanie i realizację szkoleń w tym zakresie, w szczególności w sytuacji, gdy same osoby uprawnione mogą nie być przekonane o konieczności rozwoju tych kompetencji.

²⁰ Wyjaśnienia z 2.10.2020 r.

²¹ Tamże.

²² Wyjaśnienia z: 14.09.2020 r., 16.09.2020 r.

²³ Wykaz potrzeb szkoleniowych bezrobotnych i poszukujących pracy na 2019 r. zarejestrowanych w PUP w Działdowie.

²⁴ Plan szkoleń PUP w Działdowie na 2019 r.

²⁵ Wyjaśnienia Dyrektora PUP, plan szkoleń na 2019 r. po korekcie.

²⁶ Wyjaśnienia Dyrektora PUP z 14.09.2020 r.

32. Stosownie do § 68 ust. 4 rozporządzenia, plan został upowszechniony poprzez zamieszczenie na tablicach ogłoszeń w siedzibie Urzędu oraz w filii PUP w Lidzbarku oraz na stronie internetowej PUP Działdowo²⁷.

Zgodnie z § 67 ust. 1 rozporządzenia, Urząd zapewnił osobom uprawnionym dostęp do informacji o pomocy w nabywaniu, podwyższaniu lub zmianie kwalifikacji, w postaci szkoleń m.in. poprzez: udzielanie informacji w trakcie ich wizyt w Urzędzie (przy rejestracji, podczas spotkań z doradcą klienta, doradcą zawodowym, specjalistą ds. rozwoju) oraz udostępnienie informacji na tablicach i na stronie internetowej PUP Działdowo²⁸.

33. W badanym okresie Urząd nie organizował szkoleń na zasadzie ich powierzenia instytucji szkoleniowej, założonej i prowadzonej przez starostę – aktualnie w Powiecie Działdowskim nie funkcjonuje instytucja szkoleniowa założona i prowadzona przez starostę. Ponadto, Urząd nie realizował szkoleń na podstawie trójstronnych umów szkoleniowych zawieranych między starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową²⁹.

34. W 2019 r. wpłynęło do Urzędu 108 wniosków osób bezrobotnych o skierowanie na szkolenie indywidualne wskazane przez osobę uprawnioną, z czego 9 wniosków dotyczyło wydania bonu szkoleniowego. Pozytywnie rozpatrzono 107 wniosków, jeden wniosek nie został przez Urząd rozpatrzony ze względu na rezygnację osoby ze szkolenia.

Czterech wniosków nie zrealizowano: trzech – ze względu na podjęcie przez wnioskodawcę pracy, jednego – ze względu na stan zdrowia bezrobotnego. Skierowania na szkolenie w trybie indywidualnym otrzymały 103 osoby³⁰.

35. W 2019 r. szkoleniami objęto ogółem 136 osób³¹, spośród których zatrudnionych zostało 100 osób, tj. 73,56 % uczestników szkolenia.

Spośród 136 uczestników szkoleń:

- a) 96 osób wzięło udział w szkoleniach finansowanych w ramach limitu środków z Funduszu Pracy (w tym 17 osób przechodzących z 2018 r.); szkolenie ukończyły 73 osoby, co oznacza, że efektywność szkoleń wyniosła 76 %, w tym:
 - dwa szkolenia grupowe dla 16 osób ukończyły 4 osoby (efektywność – 25%),
 - szkolenia indywidualne dla 80 osób (w tym 17 osób przechodzących z 2018 r.) ukończyło 69 osób (efektywność 86,25%),
- b) 16 osób wzięło udział w szkoleniach indywidualnych w ramach programu *Aktywizacja bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie*, finansowanego ze środków z rezerwy Ministra 2019; szkolenia ukończyło 13 osób (efektywność 81,25%),
- c) 24 osoby wzięły udział w szkoleniach indywidualnych w ramach programu *Aktywizacja bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia*, finansowanego ze środków z rezerwy Ministra 2019; szkolenia ukończyło 14 osób (efektywność 58,33%).

36. Do 30.12.2019 r. w Urzędzie obowiązywał Regulamin finansowania szkoleń dla osób bezrobotnych i innych osób uprawnionych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Działdowie³², natomiast od 31.12.2019 r. Regulamin w sprawie organizacji szkoleń dla osób bezrobotnych i innych osób uprawnionych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Działdowie³³.

Stwierdzono, że w Regulaminie obowiązującym od 31.12.2019 r. wprowadzono ograniczenie w zakresie finansowania jednego rodzaju szkolenia – w § 9 ust. 10 zawarto przepis, zgodnie z którym wnioski o skierowanie na szkolenie „Prawo jazdy kat. B” składane w PUP będą rozpatrywane negatywnie, ponieważ kurs prawa jazdy na kat. B nie stanowi uprawnień nadających kwalifikacje zawodowe.

Należy zauważyć, że ustawodawca w art. 40 ustawy nie wskazał katalogu szkoleń podlegających wyłączeniu z finansowania ze środków Funduszu Pracy. Wprowadzenie w Regulaminie kursu wyłączonego z finansowania

²⁷ Wydruk ze strony. Wyjaśnienia Dyrektora PUP z 14.09.2020 r.

²⁸ Wyjaśnienia Dyrektora PUP z 2.10.2020 r.

²⁹ Informacja Dyrektora PUP z 14.09.2020 r.

³⁰ Informacja z 15.09.2020 r.

³¹ Dane te nie obejmują 5 osób, które zakończyły szkolenie w 2018 r., ale podjęły zatrudnienie w 2019 r.

³² Załącznik nr 3 do Zarządzenia Nr 5/2011 z 11.04.2011 r. Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Działdowie w sprawie regulaminu finansowania szkoleń dla osób bezrobotnych i innych osób uprawnionych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Działdowie.

³³ Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 23/2019 z 30.12.2019 r. Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Działdowie.

ze środków Funduszu Pracy może prowadzić do ograniczenia dostępu osób uprawnionych do tej formy aktywizacji. Należy także zauważyć, że wskazywanie w Regulaminie dodatkowych ograniczeń na terenie danego powiatu przyczynia się do sytuacji, w której krąg osób mogących się ubiegać o przedmiotowe formy wsparcia nie jest w skali kraju traktowany w sposób jednakowy. Stosownie do art. 40 ust. 3 ustawy, starosta może skierować bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie, jeżeli uzasadni on celowość tego szkolenia, a jego koszt w części finansowanej z Funduszu Pracy w danym roku nie przekroczy 300% przeciętnego wynagrodzenia. Zatem to bezrobotny przedstawia argumenty uzasadniające odbycie szkolenia, o które się ubiega, a indywidualną decyzję w tym zakresie podejmuje starosta, który ma możliwość wskazania niecelowości odbycia danego szkolenia.

37. Badaniem kontrolnym została objęta dokumentacja jednego szkolenia grupowego³⁴ oraz dokumentacja szkoleń 10 osób bezrobotnych, które w 2019 r. wzięły udział w szkoleniach indywidualnych finansowanych z Funduszu Pracy.

Badane szkolenia indywidualne zrealizowano w następujących tematach: operator ładowarki kl. III, kwalifikacja wstępna przyspieszona do kat. C, C+E, kwalifikacja wstępna pełna do kategorii C,C+E, prawo jazdy kat. C, operator żurawia wieżowego oraz stylizacja rzęs³⁵.

Dokonując wyboru instytucji szkoleniowej w zakresie szkolenia grupowego, Urząd uwzględnił pięć kryteriów jakościowych wymienionych w § 69 ust. 1 rozporządzenia.

38. Wybór uczestników kontrolowanych szkoleń indywidualnych odbywał się poprzez weryfikację wniosków o skierowanie na szkolenie, składanych przez osoby bezrobotne na podstawie art. 40 ust. 3 ustawy. W zbadanych wnioskach bezrobotni każdorazowo uzasadnili celowość szkolenia. Wszystkie badane wnioski rozpatrzono pozytywnie, o czym Urząd pisemnie powiadomił osoby wnioskujące. Po pozytywnym zweryfikowaniu złożonych ofert szkoleniowych, osoby zakwalifikowane na szkolenia otrzymywały stosowne skierowania, zawierające wszystkie elementy wskazane w § 78 ust. 2 rozporządzenia. Koszt żadnego ze zbadanych szkoleń nie przekroczył 300% przeciętnego wynagrodzenia, zgodnie z art. 40 ust. 3 ustawy.

39. Zbadane umowy szkoleniowe dotyczące realizacji szkoleń dla osób bezrobotnych zawarte przez Urząd z wybranymi instytucjami szkoleniowymi zawierały wszystkie elementy określone w § 71 ust. 1 rozporządzenia, z wyjątkiem 4 umów³⁶, w których nie ujęto zobowiązania tych instytucji do ubezpieczenia uczestników szkoleń od następstw nieszczęśliwych wypadków, o którym mowa w art. 41 ust. 8 ustawy. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Urzędu (...) *W chwili obecnej nowo zawierane umowy szkoleniowe w ramach bonu szkoleniowego zawierają już zapisy dotyczące zobowiązania instytucji szkoleniowej do ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków uczestników szkolenia, którym nie przysługuje stypendium o którym mowa w art. 41 ust. 3b ustawy*³⁷.

Niezawarcie w umowach zobowiązania instytucji szkolących do ubezpieczenia uczestników szkoleń od następstw nieszczęśliwych wypadków stanowiło naruszenie § 71 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia.

W zbadanych umowach nie zawarto fakultatywnego zapisu, o którym mowa w art. 41 ust. 9 ustawy.

Wszystkie zbadane programy szkoleń zawierały wszystkie elementy wyszczególnione w § 71 ust. 3 rozporządzenia.

Kontrolujący stwierdzili, że we wzorze zaświadczenia potwierdzającego ukończenie szkolenia, który stanowi załącznik do formularza ofertowego badanego szkolenia grupowego, instytucja szkoleniowa nie uwzględniła okresu trwania szkolenia, co było niezgodne z § 71 ust. 4 pkt 5 rozporządzenia. Powiatowy Urząd Pracy w Działdowie nie zakwestionował ww. wzoru zaświadczenia, co skutkowało tym, że instytucja szkoleniowa wystawiła wszystkim uczestnikom szkolenia zaświadczenia, w których nie ujęto okresu szkolenia.

40. Czas trwania kontrolowanych szkoleń oraz ich forma były zgodne z art. 40 ust. 4 ustawy. Wszyscy uczestnicy szkoleń wypełnili ankiety służące do oceny szkolenia. W 2019 r. jedna osoba przerwała szkolenie z własnej winy – starosta wydał decyzję o zwrocie kosztów szkolenia w kwocie 1 540 zł - na dzień zakończenia czynności kontrolnych prowadzone było postępowanie egzekucyjne³⁸.

³⁴ Murarz-Tynkarz, Umowa nr 39/2019 z 7.05.2019 r.

³⁵ Sz/19/0001, Sz/19/0007, Sz/19/0012, Sz/19/0030, Sz/19/0031, Sz/19/0032, Sz/19/0038, Sz/19/0050, Sz/19/0060, Sz/19/0061.

³⁶ Umowy nr: 1/2019, 2/2019, 3/2019, 8/2019.

³⁷ Tamże.

³⁸ Zawiadomienie o wszczęciu postępowania z 26.04.2019 r. wraz z potwierdzeniem odbioru, decyzja z 15.05.2019 r. o zwrocie kosztów szkolenia w kwocie 1 540 zł.

41. Analiza dokumentacji wykazała, że Urząd – stosownie do art. 41 ust. 1b ustawy³⁹ – zapewnił prawo wyboru świadczenia bezrobotnym uprawnionym w tym samym okresie do stypendium oraz zasiłku dla bezrobotnych⁴⁰. Wysokość wypłaconych stypendiów była zgodna z art. 41 ust 3 ustawy.

42. Realizując § 80 rozporządzenia, Urząd monitorował przebieg szkoleń m.in. poprzez wizytacje⁴¹ oraz analizę dokumentacji dostarczonej przez instytucje szkoleniowe.

43. Zbadane umowy zawierane z instytucjami szkoleniowymi przewidywały sposób rozliczania się przez te instytucje z prowadzonych szkoleń. Wszystkie instytucje szkoleniowe przedłożyły w Urzędzie stosowne dokumenty⁴².

44. Dokumentacja Urzędu związana z organizacją szkoleń w 2019 r. była zgodna z § 85 rozporządzenia.

45. Urząd sporządził analizę skuteczności i efektywności organizacji szkoleń w 2019 r. w oparciu o wskaźniki wymienione w § 84 rozporządzenia⁴³.

46. W 2019 r. Urząd wydatkował na szkolenia z Funduszu Pracy ogółem 451 123,09 zł, w tym:

- a) finansowane w ramach limitu środków z Funduszu Pracy: 306 843,25 zł,
- b) Program finansowany z rezerwy Ministra 2019 – *Aktywizacja bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie*: 49 010,70 zł,
- c) Program finansowany z rezerwy Ministra 2019 – *Aktywizacja bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia*: 95 269,14 zł.

W badanym okresie Urząd z tytułu stypendiów szkoleniowych wydatkował ze środków Funduszu Pracy 115 950,48 zł. [Dowód: akta kontroli str.: 35-88, 103-110, 128-151, 157-348, 532-584, 744-1588]

III. Informacje o kontroli.

Kontrolę przeprowadził, upoważniony przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej⁴⁴, a następnie przez Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii⁴⁵, Zespół kontrolerów w składzie:

- Magdalena Pachulska, naczelnik wydziału w Departamencie Kontroli i Audytu, kierownik Zespołu,
- Magdalena Kaniewska, specjalista w Departamencie Kontroli i Audytu, członek Zespołu.

Czynności kontrolne przeprowadzono w okresie od 14 września 2020 r. do 2 października 2020 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Działdowie, ul. Fryderyka Chopina 6.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest Pani Zofia Zyborowicz, Dyrektor Powiatowego Urzędu w Działdowie – od 1 stycznia 2018 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej nie zgłosił zastrzeżeń do *Projektu wystąpienia pokontrolnego* z dnia 16 marca 2021 r.

IV. Zalecenia

Wobec powyższych ustaleń kontroli zalecam:

1. Dostosowanie treści *Regulaminu finansowania szkoleń dla osób bezrobotnych i innych osób uprawnionych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Działdowie* do art. 40 ust. 3 ustawy oraz zapewnienie prawidłowego stosowania regulacji w nim zawartych.
2. Podjęcie działań zmierzających do organizacji targów pracy jako formy pośrednictwa pracy wskazanej w § 5 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia.
3. Dostosowanie wzoru zgłoszenia krajowej oferty pracy do wymogów określonych w § 6 ust. 2 rozporządzenia.
4. Wdrożenie w Urzędzie mechanizmów zarządczych zapewniających:
 - kompletność zgłoszeń krajowych ofert pracy stosownie do § 6 ust. 2 rozporządzenia,
 - prawidłowe i kompletne odnotowywanie informacji w skierowaniach do pracodawcy, o których mowa

³⁹ Zgodnie z obowiązującym w Urzędzie wzorem skierowania na szkolenie.

⁴⁰ Zgodnie z obowiązującym w Urzędzie wzorem skierowania na szkolenie.

⁴¹ Notatki z wizytacji szkoleń.

⁴² M.in. kopie zaświadczeń potwierdzających ukończenie szkolenia, ankiet oceniających szkolenie, list obecności, faktury.

⁴³ Analiza skuteczności i efektywności organizacji szkoleń w Powiatowym Urzędzie Pracy w roku 2019.

⁴⁴ Upoważnienia z 1.09.2020 r. nr: BKA-I.0121.127.2020, BKA-I.0121.128.2020.

⁴⁵ Upoważnienia z 26.11.2020 r. nr: MRPiT/16-DKT/20; MRPiT/17-DKT/20.

- w § 19 ust. 4 rozporządzenia,
- sporządzanie planów podejmowania lub utrzymywania kontaktów z pracodawcami krajowymi, zgodnie z obowiązkiem i terminem określonymi w § 14 ust. 2 i 3 rozporządzenia.
5. Uwzględnianie przy sporządzaniu listy zawodów i specjalności wszystkich elementów wskazanych w § 66 ust. 1 rozporządzenia.
 6. Wzmocnienie nadzoru w obszarze zawierania umów szkoleniowych pod kątem uwzględniania wszystkich elementów wskazanych w § 71 ust. 1 i ust. 4 rozporządzenia, w tym w szczególności zawierania w umowach zobowiązania instytucji szkoleniowej do ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków uczestników szkolenia, którym nie przysługuje stypendium oraz uczestników szkolenia, którym przysługuje stypendium, o którym mowa w art. 41 ust. 3b ustawy; a także ujmowania okresu trwania szkolenia w zaświadczeniach potwierdzających ukończenie szkolenia.

Zwracam się o przedłożenie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego*.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w wersji elektronicznej.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Marcin Gubała
Dyrektor Generalny

[podpisano elektronicznie]